

DİJİTAL OKURYAZARLIK

BURDUR REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ AYLIK BÜLTENİ

Ocak 2023

Sayı 2

İÇERİK

Dijital Okuryazarlık

Velilere Öneriler

21. yüzyıl becerileri 21. Y.Y. toplumlarında ve iş alanlarında başarılı olabilmek için eğitimciler, iş dünyası liderleri, akademisyenler ve devlet kurumları tarafından kabul görmüş yetenek ve öğrenme eğilimlerini, okuryazarlıkları, yetkinlikleri içeren becerilerdir. Bu beceriler, öğrencilerin hızla değişen, dijital bir toplumda başarılı olmaları için gereken becerilere odaklanır. Bu becerilerden bazıları (eleştirel düşünme, problem çözme, iletişim, iş birliği, yaratıcılık, bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığı, üretkenlik ve sorumluluk gibi) günümüzde çok önemli bir beceri olan dijital okuryazarlık ile bağlantılıdır.

Dijital okuryazarlık, bireylerin teknolojiyi kullanarak bilgiyi bulma, değerlendirme, organize etme, oluşturma becerileri ve teknoloji açısından zengin ortamlarda bu becerileri kullanarak sorunları çözme becerisi olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda çocukların ve gençlerin temel bilişim becerilerine sahip olması, internet ortamında sorumlu davranması, sanal ortamda kendini koruması, başkalarının kişiliğine ve haklarına saygı duyması, işbirliği kurabilmesi, dijital ortamda üretici olabilmesi, problem çözmede teknolojiyi etkin kullanabilmesi gerekli ve istenilen özelliklerdir.

- Sanal ortamlarda güçlü parolalar kullanma ve parolalarını arkadaşları ile vs. paylaşmama, kişisel bilgilerin gizliliği, fotoğraf/video paylaşırken bunları herkesin görebileceği gibi konularda sohbet edin. Bu konularda hangi önlemlerin alınabileceği hakkında araştırmalar yapın.
- İnternette ya da medyada karşılaştıkları/ulaştıkları bilgilerin olduğu gibi doğru kabul edilmemesi, en az üç farklı kaynaktan bilgi alınması, ulaşılan bilgilere karşı da eleştirel bir bakış açısı ile yaklaşması konusunda konuşulmalı ve bu konuda model olunmalıdır.
- Yüz yüze/fiziksel ortamlarda iletişim kurmak ile dijital ortamlarda iletişim kurmanın farkları ile iki farklı ortamda uyulması gereken etik ve sosyal kurallar-tutumlar hakkında konuşulmalıdır. Örneğin bir kişiye yüz yüze iken kullanılmaması gereken bir üslup, dijital ortamda kullanılabilir mi?
- Siber zorbalık hakkında konuşarak, birinin hakkında yalanlar yaymanın, utanç verici/uygunsuz fotoğrafını paylaşmanın, incitici ya da tehdit içeren mesajlar göndermenin, başkasının kimliğine bürünerek oymuş gibi davranmanın ahlaki olmadığını ve zorbalık içeren davranışlar olduğunu vurgulayın.

Velilere Öneriler

- Aile içi iletişiminizi ve çocuklarınızla ilişkinizi sağlıklı ve güçlü tutun. Bunun için teknolojiden bağımsız etkinlikler planlayın.
- Küçük yaşlardan itibaren çocuğunuzla teknolojinin önemi, işlevi, kullanımı ile ilgili sohbetler edin ve bu konularda doğru model olun.
- Eleştirel düşünme, sorgulama konusunda açık olun, kendinizi bu konuda geliştirin ve çocuğunuzun sizin düşünce ve davranışlarınız dahil olmak üzere itiraz etmesine, sorgulamasına izin verin.
- İnternet ve sosyal medya kullanımı konusunda örnek olun. Teknolojinin aynı zamanda öğrenmek, araştırmak, üretmek için de kullanılabileceği konusunda teşvik edin.
- Çevrimiçi kimliklerinin ve sosyal medya hesaplarının gizliliği ve güvenliği ile ilgili onlara rehberlik edin. Bu konuda hassas olunmazsa yaşanabilecek olası olumsuz sonuçları karşılıklı konuşun.

"Çocuklarınıza zaman harcamak, onlar için para harcamaktan çok daha değerlidir."
Anthony Douglas Williams